

ՓՐՈՓ. ՇԵՐԻՏՏՆԱՆ

ՈՒՍՈՒՑԻՉ ԺՐԵՆԻԻ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

Ոչխախտքաւոր է որ կ'արձանագրենք հոս անունը եւ փաստաւորաբար ազգային ունեւոր գեղեցիկ մը՝ Փրոֆ. Շերիտտնանի որ անուանուած է վերջերս Ուսուցիչ Ժրենիի Բժշկական Համալսարանին մէջ:

Տնչոյն հայ գաղութը ազնիւ գրագետնով՝ խնդրք մը սարքած է հանդիսատարապէս տօնելու հայտնութեան համար մեծապէս պատուաբեր յաղթանակ մը՝ յանձնի Փրոֆ. Շերիտտնանի, քրի-ականցի եւ կողորդի մասնագետ բժիշկ:

Հանդէսը՝ որուն նմանը երկար տեսնէ ի վեր տեսնուած լի ազգայիններու բազմութեամբ՝ անցած է շատ կոկիկ, սիրալիր եւ յոյժ համերաշխ հոգով, ինչպէս կը հաղորդէ մեզի ներկաներէն՝ մեր քաղաքում Փրոֆ. Յ. Ունեւոր, որուն արտասանած համասօս բայց գեղեցիկ ձայն ֆրանսերէն լեզուով՝ հոս քաղաքաւոր կը հրատարակենք, նկատելով՝ զայն իրեն յաւաքոյն արձագանքը այդ հանդիպին եւ փառայեղ պատկը քաղաքաւոր տօնախմբութեան. մանաւանդ շնորհք որ տօնականին հետ այդ ձառախօսն ալ մեծ գնահատանքի է արժանացած, թէ՛ ազգայիններէ եւ թէ օտարներէ՝ իր արտասանած իմաստային ձառին եւ անոր անսոցիւս ֆրանսերէնին համար:

Այս առիթ մեր անկեղծ ուրախակցութիւնը կը յայտնենք անուանի Ուսուցչապետին, մագիստրով փայտն ապագայ մը նորանոր պատկերով:

ԵՄԲ.

Տիկնայք եւ Տեարք,

Ոչ փափազն եւ ոչ յաւակնութիւնն ունիմ երկայն ճառախօսութիւն մ'ընելու մեզի՝ առթիւ այս երեկոյեան հաւաքոյթին՝ սարքուած հայրենասիրական նպատակով, տօնելու համար յաղորդութիւնը որուն արժանացաւ մեր սիրելի հայրենակիցի եւ նախագահը՝ Փրոֆ. Տրք. Շերիտտնան:

Իմ միակ իղծն է մէկ կողմէն. քանի որ բառով արտայայտել այն բուն ուրախութիւնը զոր մեզ ներշնչեց վերջին համալսարանական անուանումը, եւ միւս կողմէն վեր հանելու օգտակար. դասերը որ մեր խորհրդածութեան կ'ընծայէ վերջինս:

Այն օրն երբ լսեցի սիրալուր անուանումը մեր պատուական հայրենակցին իրեն ուսուցիչ Ժրենիի համալսարանին, ուրախ եւ հպարտ հայ ըլլալու համար՝ իսկոյն վերջիւնցի բերթողին ուժեղ եւ խոր մտածութիւնը «Ջաղեցէ՛ք մեղուցէ՛ք մարմինը ինչպէս կ'ուզէք, բայց երբեք պիտի չկարենաք մարել ցեղին հոգին»:

Եւ իբր հաւաստիք այդ վերջիւնումին, ակնթարթի մը մէջ տեսայ որ հոգւոյս մէջ պարզուեցան երկու խօսուած պատկերներ. մէկը՝ Պէյնէնի որբանոցին՝ որ կը խորհրդանշէ մարտիրոսագործութիւն եւ հայ ժողովրդեան անախընթաց աղետները եւ կը կանգնի իբրեւ կենդանի բողոք մը յանդիման՝ անոնց որոնք մարդկութեան հակառակ դուրս կեցած են:

Միւսը՝ համակերելի պատկերը այս արժանաւոր հայորդւոյն որ վկան է յաւերժական կենսականութեան իր ցեղի հոգիին՝ միշտ բեղուն, միշտ լուսափայլ, այս հայորդւոյն որ արժանի կը դասուի զբաւելու կարեւոր մէկ աթոռ Ժրենիի համալսարանին՝ որ տնկարանն է երէկի, այսօրուան ինչպէս եւ վաղուան մեծ գիտուններուն եւ անուանի-մանագէտներուն:

Եթէ առաջին անգամը չէ որ հայ տաղանդը իր նուիրագործումը կը ստանայ տարբեր մէջ, քանի որ Աթէնք, Բիւզանդիոն, Իտալիա, Ֆրանսա են. (միայն Եւրոպայի վրայի խօսելով) գնահատած են ըստ արժանաց հայ հանճար նպատար արեւմտեան քաղաքակրթութեան վրայ՝ հին ժամանակներէն մինչեւ մեր օրերը, սակայն մենք երջանիկ ենք հաստատելու թէ առաջին անգամն է որ — գէթ Ժրենիի համար — մենք մենաշնորհն ունինք տեսնելու որ մեր հայրենակիցներէն մէկը կը դասուի Զուլցիերիոյ Համալսարանին Ուսուցիչներու շարքին մէջ:

Դարձեալ, երբ բարեմաղթութիւնը կ'ընենք մեր արժանապատիւ հայրենակցին այս բարձր պաշտօնին համար, պէտք է ուրախակցինք մենք ալ մանաւանդ մտածելով թէ Փրոֆ. Շէրիտանանի յաղթանակը իր պաշտօնի յատկութիւններուն մէջ չէ միայն, այլ հոն մեծ դեր խաղացած են իր անբասիր վարքը, իր բարութիւնն և քաղցրութիւնը:

Երանի թէ իր օրինակը քաջալեր հանդիսանար իւրաքանչիւրնուս մեր ասպարէզին մէջ և յարուցանէր իրեն նման արժանաւոր հայրենակիցներ հայ ազգին մեծագոյն բարւոյն և պարծանքին համար: Կը հրաւիրեմ ձեզ, ուրեմն, ըմպելու մեր սիրելի հայրենակցին կենաց. կեցցէ՛ Փրոֆ. Շէրիտանան, կեցցէ՛ Հայաստան:

(Պահ մը զադարէ ետք):

Սակայն, ոճբագործութիւն մը պիտի ըլլար ընդդէմ երախտագիտութեան եթէ այս հայրենական ուրախութեան ցոյցին մէջ զանց ընէինք մենք արտայայտելու մեր բոլոր երախտագիտութիւնը ժընեւի քանրոնին և Հանրապետութեան, յատկապէս իր Պետական Խորհուրդին՝ որ արժանապէս գնահատելով մեր պատուարժան հայրենակցին մասնագէտի մեծ ձիրքերը, հաճեցաւ զանի հանել այն բարձր դիրքին զոր այս երեկոյ կը տօնախմբենք. ուրեմն՝ կեցցէ՛ ժընեւի Հանրապետութիւնն և քանրոնը. կեցցէ՛ իր պատուարժան Պետական Խորհուրդը. կեցցէ՛ Հիւնեռական Դաշնակցութիւնը:

Ժընեւ, 1 ւոյ. 1930

Փրոֆ. Յ. Ունեան

ՅԱՍՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ Ս. ՂԱԶԱՐԷՆ

ՍՈՐՐԸ ՂԱԶԱՐԷ ՄԷՋ

Օրը տօն էր Խաչվերացի.
Ես ուխտաւոր, ահա գացի
Այն կղզեակը, որ «Սուրբ Ղազար»
Անուն ունի, և Մխիթար
Ո՛հ արդարեւ եղաւ Հայուն,
Երկու հարիւր տարի «Երսուն»
Անոր գաւկէն հայթաթելով
Մտասնունդ ճարակ յալով:

* * *

Աղօթքի ժամն արդէն զարկած
էր, և տեսայ՝ որ սեւագգեաց՝
Դեռարողողոյ խումբ մը դպիր
Համալսարանի քայլերով՝ օ՛րհ.
Կ'երթար դէպ ի Եկեղեցի՝
Աս Տիրամայրն Աստուածածին,
Երեկոյեան աղբիւսարկու
Մեղեդիներն հոն երգելու:

Այս նորընծայ դասակարգին
Հետեւելով կ'ընթանային՝
Աւետրիկ վարդապետներ,
Երիտասարդ փահաններ,
Որոնք համակ պարածածկուած
Փիւնի մէջ, ու ձեռնամաճ՝
Իրենց վեհին Աբրահոյ քով
Կը կանգնէին խոնարհելով:

* * *

Վայրկեանը շատ խորհրդաւոր
Ինձ երեւաց, դիտելով որ՝
Օտարոտի երկրի մը մէջ
Հայ կրօնին հուրը անչէջ
Պահպանուած էր, և մանաւանդ՝
Մեր հոգեզմայլ ու հնաւանդ
Շարականներն անմահական
Կ'երգուէին յար անխափան: